

አጋር ማይክሮ ፋይናንስ አክሲዮን ማኅበር

መመሥረቻ ጽሑፍ

መግቢያ

ከዚህ በኋላ "ማኅበር" እየተባለ የሚጠራው የአጋር ማይክሮ ፋይናንስ አክሲዮን ማኅበር ባለአክሲዮኖች የማኅበሩ መመሥረቻ ጽሑፍ በሁሉም ባለአክሲዮኖች ላይ ተፈጻሚነት እንዲኖረው በኢትዮጵያ የንግድ ህግ አዋጅ ቁጥር 1243/2013 መሰረት የማኅበሩን በተለያዩ የሀላፊነት ደረጃ የሚገኙትን አካላት ተግባር እና ሀላፊነት በዝርዝር የሚወስኑትን የመተዳደሪያ ደንብ ድንጋጌዎችን በመመስረቻ ጽሑፍ ውስጥ ማካተት በማስፈለጉ፣ እንዲሁም ማኅበሩ ከተመሰረተበት ጊዜ ጀምሮ በተደረጉ የባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባዔዎች በማኅበሩ መመስረቻ ጽሑፍ እና መተዳደሪያ ደንብ ውስጥ በተለያዩ ጊዜ ማሻሻያዎች የተደረጉትን እና የተካተቱ አዳዲስ የውሳኔ ሀሳቦችን ጭምር በማካተት በአንድ የመመስረቻ ጽሑፍ ሰነድ ማደራጀት በማስፈለጉ፤

በመመስረቻ ጽሑፉ ተመላክተው የሚገኙ የሕግ ድንጋጌዎች፣ ቃላትና ሐረጎችን ከንግድ አዋጅ ቁጥር 1243/2013 ድንጋጌዎች ጋር የተጣጣመ እንዲሆን በማስፈለጉ፤ የማህበሩ ባለአክሲዮኖች ሚያዝያ 12 ቀን 2016 ዓ.ም ባደረጉት 13ኛ አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባዔ የማህበሩ አደራጆች እና መስራቾች በየካቲት 10 ቀን 1996 ዓ.ም አቅርበው ያፀደቁትን የማኅበሩ መመሥረቻ ጽሑፍ እና መተዳደሪያ ደንብ ድንጋጌዎች ከማሻሻያቸው ጭምር በአንድ በማጠቃለል እና አስፈላጊውን ማሻሻል በማድረግ በኢትዮጵያ የንግድ ሕግ አዋጅ ቁጥር 1243/2013 አንቀጽ 400 (1) መሰረት አጽድቋል።

አንቀጽ 1

የማህበሩ መጠሪያ ስም

የማኅበሩ ስም «አጋር ማይክሮ ፋይናንስ አክሲዮን ማኅበር» በእንግሊዝኛ ቋንቋ "Aggar Micro Finance S.C" ተብሎ ሊጠራ ይችላል።

አንቀጽ 2

የዋና መሥሪያ ቤት አድራሻ

1/ የማኅበሩ ዋና መሥሪያ ቤት በአዲስ አበባ ከተማ ውስጥ ይሆናል።አድራሻውም አዲስ አበባ ከተማ..... ወረዳ፣ የቤ/ቁ ሕንጻኛ ፎቅ ስልክ ቁጥር / +..... / ፣ Website:com ነው።

2/ ማኅበሩ በኢትዮጵያ ውስጥ ቅርንጫፍ ጽሕፈት ቤቶችን እንዳስፈላጊነቱ ሊያቋቁም ይችላል።

አንቀጽ 3

የማኅበሩ አጠቃላይ ዓላማ

1/ የማኅበሩ ዋና ዓላማ ገንዘብ ማንቀሳቀስ እና ከፍተኛ መጠኑ በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ የሚወሰን ብድር በዓይነት ወይም በጥሬ ገንዘብ ለደንበኞች በብድር መልክ መስጠት ነው።

2/ በአነስተኛ የፋይናንስ ሥራ አዋጅ ቁጥር 626/2001 እና 1164/2012 ላይ የተዘረዘሩት እንደተጠበቀ ሆነው የማኅበሩ ዓላማዎች የሚከተሉት ናቸው።

- ሀ) የቁጠባ ገንዘብ እንዲሁም በተጠየቀ ጊዜ እና በጊዜ ገደብ የሚከፈል ተቀማጭ ገንዘብ መቀበል፤
- ለ) በንብረት ዋስትናነት ወይም በሌላ አካሄድ ለማኅበሩ ሥራ የሚውል ገንዘብ መበደር፤
- ሐ) የማህበሩ የሆነ ማንኛውንም የሚንቀሳቀስና የማይንቀሳቀስ ንብረት በባለቤትነት መያዝ መንከባከብና ለሌሎች ማስተላለፍ፤
- መ) ለደንበኞች የምክርና የሥልጠና አገልግሎት መስጠት፤
- ሠ) በከተማና በገጠር በጥቃቅን ና አነስተኛ ሥራ መስኮች ላይ ለተሰማሩ ሰዎች ገቢ የሚያስገኙ ፕሮጀክቶችን ማበረታታትና መደገፍ፤
- ረ) ለተበዳሪዎች የሥራ አመራር፣ የገበያ፣ የቴክኒክና የአስተዳደር ምክር መስጠትና በነዚህም መስኮች አገልግሎት እንዲያገኙ መርዳት፤
- ሰ) አነስተኛ ብድር ለማቅረብ ሥራ ዓላማ የሚውል ገንዘብ ማስተዳደር፤
- ሸ) በዲጂታል ዘዴዎች የፋይናንስ አገልግሎት መስጠት፤
- ቀ) ከወለድ ነጻ አነስተኛ የፋይናንስ ሥራ አገልግሎት መስጠት፤

- በ) በኢትዮጵያ ውስጥ የሚከፈሉ የሐዋላ ሰነዶችን ማውጣት ና መቀበል፤
- ተ) ገቢ የሚያስገኙ የግምጃ ቤት ሰነዶችን እና ሌሎች የአጭር ጊዜ ወረቀቶችን መግዛት፤
- ቸ) የሀገር ውስጥ የሐዋላ አገልግሎት መስጠት፤
- ኘ) አነስተኛ የመድሀን ሥራ መስራት፤
- ኝ) የወኪል ባንኪንግ አገልግሎት መስጠት፤
- ወ) ተቆጣጣሪ አካል በሚያወጣው መመሪያ መሰረት በአነስተኛ ብድር አቅራቢ የገንዘብ ድርጅቶች የሚሠሩ ሌሎች ተጎዳኝ ሥራዎችን መሥራት።

አንቀጽ 4

የማኅበሩ ካፒታል

- 1/ የማኅበሩ የተፈረመ ካፒታል ብር (.....ብር) ሲሆን፤ የተከፈለ ካፒታል ብር (..... ብር) ነው።
- 2/ የማኅበሩን ካፒታል ለመጨመር ወይም ለመቀነስ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በሕጉ መሠረት ይፈጸማል።

አንቀጽ 5

ስለአክሲዮኖች

- 1/ የአክሲዮን ባለቤት መሆን የሚችለው ኢትዮጵያዊ ወይም የውጭ ዜግነት ያለው ትውልደ ኢትዮጵያዊ ሰው ብቻ ነው።
- 2/ የማኅበሩ አክሲዮኖች በሙሉ እኩል ዋጋ ያላቸው እና በባለአክሲዮኖች ስም የተመዘገቡ መደበኛ አክሲዮኖች ናቸው።
- 3/ እያንዳንዱ አክሲዮን አንድ ድምፅ ይኖረዋል።
- 4/ ማኅበሩ የትርፍ ድርሻ የሚከፍለው ባለአክሲዮኑ ባለው የተከፈለ የአክሲዮን ዋጋ መጠን ይሆናል።

5/ የማህበሩ የተፈረመ እና የተከፈለ አክሲዮን ብር (..... ብር) ሆኖ የመደበኛ አክሲዮኖቹ የእያንዳንዳቸው ዋጋ ብር 1000 (አንድ ሺ ብር) በማድረግ መደበኛ አክሲዮኖች ተከፋፍሏል።

6/ ማንኛውም ሰው ባለአክሲዮን ለመሆን የተመዘገበ ቢያንስ 10 (አስር) አክሲዮኖች መፈረም ይኖርበታል። ሆኖም ይህ አክሲዮን የቁጥር ገደብ የተሻሻለው የመመስረቻ ጽሑፍ እስከሚፀድቅበት ቀን ድረስ የተመዘገቡ ነባር ባለአክሲዮኖች ወይም በፍርድ ቤት ትዕዛዝ /ውሳኔ/ የተላለፈባቸው ወይም ለማህበሩ ሰራተኞች እና ለነባር ባለአክሲዮኖች የተከናወኑ የአክሲዮን ዝውውሮችን አያካትትም።

7/ አክሲዮኖችን የመያዝ ገደብ ተቆጣጣሪው አካል በሚያወጣቸው መመሪያዎች እና በሌሎች ህጎች አግባብ የሚፈጸም ይሆናል።

8/ አክሲዮኖች ከአንድ በላይ የሆኑ ሰዎች የጋራ ንብረት ሲሆኑ ባለአክሲዮኖቹ አንድ ወኪል መሾም አለባቸው። በአክሲዮን ላይ የተላለፈ ውሳኔም ሆነ የሚጣል ግዴታ በባለአክሲዮኖች ላይ በአንድነት ሳይነጣጠል የጋራ ኃላፊነት ነው።

9/ ታትሞ የወጣ እያንዳንዱ የአክሲዮን ምስክር ወረቀት በማኅበሩ የዳይሬክተሮች ቦርድ ውክልና በሰጠው ሰው ተፈርሞ የማኅበሩ ማህተም ያለበት ሆኖ፣ በገፁ ላይ የሚከተሉትን ዝርዝሮች መያዝ ይኖርበታል።

ሀ) የማኅበሩ ስም፣ የማኅበሩ ዋና መ/ቤት፣

ለ) የማኅበሩን ዋና ገንዘብ እና አክሲዮኑ የወጣበት ዋጋ መጠን፣

ሐ) የማኅበሩ መመስረቻ ጽሑፍ የተፈረመበት ቀን ፣ ማኅበሩ በንግድ መዝገብ የተመዘገበበት ቀን እና የምዝገባው ቦታ፣

መ) የአክሲዮን ልዩ መለያ ቁጥር እና አክሲዮኑ መደበኛ ስለመሆኑ፣

ሠ) የአክሲዮኑ ዋጋ በሙሉ ካልተከፈለ የተከፈለውን ገንዘብ መጠን ወይም ዋጋው በሙሉ የተከፈለ መሆኑን የሚያመለክት መግለጫ፣

ረ) አክሲዮኑ ለትውልደ ኢትዮጵያ ሆኖ የውጪ ዜግነት ላለው መተላለፍ የሚችል መሆን አለመሆኑ የሚያሳይ መግለጫ፤

10/ አንድ ባለአክሲዮን በሞት ሲለይ አክሲዮኖቹ ለወራሾቹ ሊተላለፉ ይችላሉ።

አንቀጽ 6

በአክሲዮን ባለቤትነት ላይ ስላሉ ገደቦች

1/ እያንዳንዱ ባለአክሲዮን በማኅበሩ ሲኖረው የሚችለው ከፍተኛ የአክሲዮን ቁጥር በዚህ መመሥረቻ ጽሑፍ አንቀጽ 4 ንዑስ አንቀጽ (1) ከተመለከተው ከማኅበሩ የተከፈለ ካፒታል 10% (ከመቶ አሥር) መብለጥ የለበትም።

2/ ሕጋዊ ሰውነት ያላቸው ማኅበሮች በመተዳደሪያ ደንባቸው ወይም በሕግ ትርፍ በሚያስገኙ ተግባራት እንዳይሳተፉ እስካልተከለከሉ ድረስ የማኅበሩን አክሲዮኖች መፈረም ና ባለቤት መሆን ይችላሉ።

አንቀጽ 7

አክሲዮኖችን ስለመመዘገብ

1/ በኢትዮጵያ ንግድ ሕግ አንቀጽ 274 እና ተቆጣጣሪው አካል በሚጠይቀው መሰረት መረጃዎችን የያዘ የባለአክሲዮኖች መዝገብ በማህበሩ ዋና መሥሪያ ቤት ይይዛል፤ መዝገቡ በወረቀት የተመዘገበ ወይም ለረጅም ጊዜ የሚቆይ ቋሚ የኤሌክትሮኒክስ መዝገብ ሊሆን ይችላል። መዝገቡም በባለአክሲዮኖቹ እንዲታይ ክፍት ይሆናል።

2/ መዝገቡ የባለአክሲዮኖችን ስሞችና አድራሻዎች፣ ዜግነት፣ የአክሲዮኖችን መለያ ቁጥር ፣ ብዛታቸውን፣ የተከፈለው ገንዘብ መጠን እና ባለአክሲዮኖቹ በመዝገቡ የተመዘገቡበትን ቀን መያዝ አለበት።

3/ ባለአክሲዮን ያልሆኑ ማንኛውም ሌላ ሰው በቂ ምክንያት ካለው የማኅበሩ የዳይሬክተሮች ቦርድ የሚወስነውን ገንዘብ በመክፈል መዝገቡን መመልከት፣ ግልባጭ መውሰድ ወይም ባጭሩ የተውጣጣ ቅጂ ማግኘት ይችላል።

አንቀፅ 8

አክሲዮኖችን ስለማስተላለፍ

- 1/ አክሲዮኖችን በማስተላለፍ ረገድ ምንም ዓይነት ገደብ አይኖርም። አንድ አክሲዮን በሚተላለፍበት ጊዜ አክሲዮን የተላለፈለት ሰው አክሲዮኑ ሕጋዊ ሁኔታዎች ተሟልተው የተላለፈ ስለመሆኑ ማረጋገጫ አቅርቦ በባለአክሲዮኖች መዝገብ እስካልተመዘገበ ድረስ እንደባለአክሲዮን ሊቆጠር አይችልም።
- 2/ በዚህ አንቀጽ የተገለጹ ማናቸውም የአክሲዮን መተላለፍ ውለታዎች መፈጸም ያለባቸው ለዚህ ዓላማ ብቻ ተለይቶ በተዘጋጀ ቅጽ መሰረት መሆን አለበት። አክሲዮን ሲተላለፍ የአገልግሎት ክፍያ ሊከፈል ይችላል።
- 3/ ከአክሲዮን ዝውውር ጋር የተያያዙ ማናቸውም ወጪዎች እና በሂሳብ ዘመኑ የሚጠየቁ የታክስ ግዴታዎች አክሲዮን እንዲተላለፍለት በጠየቀው ባለአክሲዮን መሸፈን አለበት።

አንቀጽ 9

ስለ አክሲዮን የምስክር ወረቀት

- 1/ የአክሲዮን ሰርፍኬት የሚሰጠው በሙሉ ለተከፈላቸው አክሲዮኖች ሲሆን ሰርተፍኬቱ በንግድ ሕግ ቁጥር 273 የተገለፁትን ይዘቶች ይይዛል የመለያ ቁጥርም ይሰጠዋል።
- 2/ የአክሲዮን ሰርተፍኬቶች በሙሉ የታተሙ ሆነው በማህበሩ የዳይሬክተሮች ቦርድ ውክልና በሰጠው ሰው ተፈርመውና ማኅተም ተደርጎባቸው ለእያንዳንዱ ባለአክሲዮን ይሰጣሉ።
- 3/ አንድ የአክሲዮን ሰርተፍኬት ቢበላሽ፣ ቢጠፋ ወይም ማናቸውም ዓይነት ጉዳት ቢደርስበት ሕጋዊ መረጃዎችን በማሟላትና ቦርዱ የሚወሰነውን ገንዘብ በመክፈል በምትኩ ሌላ ሰርተፍኬት የማግኘት መብት አለው።
- 4/ የዳይሬክተሮች ቦርድ ለባለአክሲዮኑ በጠፋው የምስክር ወረቀት ምትክ አዲስ ምስክር ወረቀት ከመስጠቱ በፊት፣ ባለአክሲዮኑ ምስክር ወረቀቱ ስለመጥፋቱ ማስታወቂያ እንዲያወጣና በጠፋው አክሲዮን ምክንያት በማኅበሩ ላይ ሊቀርብ ለሚችል ክስ እና ለሚደርስበት ጉዳት በጽሁፍ ኃላፊነት እንዲወስድ ሊጠይቀው ይችላል።

አንቀጽ 10

የባለአክሲዮኖች መብቶች

በንግድ ሕግ፣ የተቆጣጣሪ አካል ባወጣው አዋጅ፣ ደንብ፣ መመሪያ እና አግባብነት ባላቸው ህጎች ላይ የተጠቀሱት መብቶች እንደተጠበቁ ሆኖ የማኅበሩ ባለአክሲዮን የሚከተሉት መብቶች ይኖሩታል።

- 1/ በማኅበሩ ባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባዔዎች የመሳተፍ እና በተከፈለ አክሲዮን መጠኑ ልክ ድምፅ የመስጠት ፤
- 2/ በባለአክሲዮኖች መደበኛ ጠቅላላ ጉባዔዎች በሚወሰነው የትርፍ ድልድል ድርሻ መሠረት ከተጣራው ትርፍ የመካፈል እና ማኅበሩ ሲፈረስ ከዕዳ የሚተርፈውን ቀሪ ገንዘብ የመካፈል፤ መብት፤
- 3/ በአንቀጽ 8 የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ አክሲዮን የማስተላለፍ፣ የመሸጥ መብት፤
- 4/ የጠቅላላ ጉባዔ ቃለ-ጉባዔዎችንና በጠቅላላ ጉባዔዎች ላይ የተገኙ አባላትን ዝርዝር የመመልከት ፤ የሂሳብ ሚዛንና እንዲሁም የትርፍና የኪሳራ ሂሳብ፣ የዳይሬክተሮች ቦርድና የአዲተሮች ሪፖርቶችን ቅጂዎች የመውሰድ መብት።
- 5/ ለቦርድ አባልነት ለምርጫ በእጩነት የመቅረብ እና የመመረጥ፣ የቦርድ አባላትን የመምረጥ እና በባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባዔ በእንደራሴ የመወከል መብት።
- 6/ የማኅበሩ ካፒታል በሚያድግበት ጊዜ አዲስ ከወጡት አክሲዮኖች የመግዛት የቀደምትነት መብት።
- 7/ ባለአክሲዮኑ አክሲዮኑን በመያዣነት ሊሰጥ ይችላል። በጠቅላላ ጉባዔ ስብሰባ በአካል ተገኝቶ አክሲዮኑን በመያዣነት የያዘው ሰው ድምፅ የመስጠት መብት አለው።

አንቀፅ 11

የባለአክሲዮኖች ተግባራት እና ኃላፊነት

- 1/ የማኅበሩ ባለአክሲዮኖች ተግባርና ግዴታዎች አግባብነት ባላቸው አዋጆች፣ ደንቦች እና መመሪያዎች እንዲሁም በሌሎች ህጎች የሚገዙ ይሆናሉ።
- 2/ የአክሲዮን ባለይዘታዎች፣ የቀድሞ አስተላላፊዎች እና ለመግዛት የፈረሙ ባለአክሲዮኖች ላልተከፈሉት አክሲዮኖች ዋጋ ለማኅበሩ የአንድነትና የነጠላ ሀላፊነት ይኖርባቸዋል። ያልተከፈለ ቀሪው ገንዘብ በተወሰነው ጊዜ ገደብ ያልተከፈለ እንደሆነ ሕጋዊ ወለድ የመክፈል ኃላፊነት አለባቸው።
- 3/ ማንኛውም አክሲዮን ለመግዛት የፈረመ ሰው የፈረመበትን ገንዘብ መጠን ልክ በ 2 (ሁለት) ዓመት ጊዜ ውስጥ ከፍሎ ማጠናቀቅ አለበት።
- 4/ አንድ ባለአክሲዮን በራሱና በማኅበሩ መካከል የጥቅም ግጭት ሲኖር በንግድ ሕግ ቁጥር 385 (1) መሠረት በመምረጥ መብቱ መጠቀም አይችልም።
- 5/ ቀሪውን የአክሲዮን ዋጋ በተወሰነው ቀን ያልከፈለ ባለአክሲዮን ላይ በንግድ ሕግ አንቀፅ 289 ከንኡስ አንቀጽ 2 - 7 የተደነገጉት ተፈጻሚነት አላቸው።

አንቀጽ 12

የተስተሳሰቢዎች የስም ዝርዝር

- 1/ ለእያንዳንዱ ስብሰባ በስብሰባው ላይ በተገኙት ባለአክሲዮኖች ወይም በወኪሎቻቸው የተፈረመ እንዲሁም በስብሰባው ሊቀመንበር፣ በፀሐፊውና በድምፅ ቆጣሪዎች የተረጋገጠ የስም ዝርዝር መያዝ አለበት።
- 2/ የስም ዝርዝሩ በስብሰባው የተገኙትን ባለአክሲዮኖች ወይም የወኪሎቻቸውን ስምና አድራሻ፣ እንዲሁም የእያንዳንዱን ባለአክሲዮን የአክሲዮን ይዘታ መጠን በትክክል የሚያሳይ መሆን አለበት።

አንቀጽ 13

ስለ ድምጽ ቆጣሪዎችና ስለ ፀሐፊ

1/ ከፍተኛ ድርሻ ካላቸው አምስት ባለአክሲዮኖች መካከል በስምምነት የተመረጡት ሁለት ባለአክሲዮኖች በድምጽ ቆጣሪነት ይሰየማሉ።

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የድምፅ ቆጣሪ መሆን የሚችሉት ባለአክሲዮኖች ፈቃደኛ ካልሆኑ ወይም በጉባዔው የተገኙት ባለአክሲዮኖች ሌላ ሰው መምረጥ ከፈለጉ ስብሰባው እንደተጀመረ የድምፅ ቆጠራ ለማድረግ ድምፅ ቆጣሪዎችን መምረጥ አለባቸው።

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) እና (2) የተገለፀው ቢኖርም በኤሌክትሮኒክስ ዘዴ የሚደረግ ስብሰባን ድምፅ ለመቁጠር አስተማማኝ የሆነ የድምፅ ቆጠራ ማድረግ የሚያስችል ቴክኖሎጂን መጠቀም አለበት።

4/ የጠቅላላ ጉባዔው ፀሐፊ የማህበሩ ፀሀፊ ይሆናል።

አንቀጽ 14

ስለ ውክልና

1/ አንድ ባለአክሲዮን በስሙ ድምጽ እንዲሰጥ በአግባቡ በወከለው ሰው አማካይ በጠቅላላ ጉባዔው ድምጽ መስጠት ይችላል።

2/ አንድ ባለአክሲዮን በአንድ ጊዜ ከአንድ ሰው በላይ መወከል አይችልም። እንዲሁም ወኪል እያለው ራሱ ድምፅ መስጠት አይችልም።

3/ የውክልና ሥልጣን ሰነዶች ስብሰባ ከመደረጉ በፊት በማህበሩ ዋና መሥሪያ ቤት ይቀመጣሉ።

አንቀጽ 15

የማህበሩ ሥራ አመራር አካላት

የማህበሩ ሥራ አመራር አካላት የሚከተሉት ናቸው

ሀ/ የባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባዔ

ለ/ የዳይሬክተሮች ቦርድ እና

ሐ/ ዋና ሥራ አስፈጻሚ

አንቀጽ 16

የባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባዔ

1/ የኩባንያው ባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባዔ የኩባንያው ከፍተኛ ውሳኔ ሰጭ አካል ነው።

2/ የባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባዔዎች መደበኛ ወይም አስቸኳይ ናቸው።

አንቀጽ 17

የጠቅላላ ጉባዔ ጥሪ እና ውሳኔዎች

1/የጠቅላላ ጉባዔዎችን ለመጥራት የሚችሉት አካላትና የአጠራሩ ሁኔታ በንግድ ህግ በተደነገገው አግባብ ሆኖ ጠቅላላ ጉባዔው መደበኛ ፤ አስቸኳይ ሊሆን ይችላል።

2/ በንግድ ሕግ ቁጥር 391 (1) መሠረት የሚተላለፉ ውሳኔዎች በስብሰባ ያልተገኙትንም ሆነ ተገኝተው በሃሳብ የተለዩት ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

3/የጠቅላላ ጉባዔውን ስብሰባ የቦርዱ ሊቀመንበር እሱ ከሌለ ከቦርድ አባላት መካከል የአገልግሎት ቅድሚያ ያለው ዳይሬክተር ስብሰባዎችን ይመራል።

4/ የባለአክሲዮኖች መደበኛ ጠቅላላ ጉባዔ የሂሳብ አመቱ ከተዘጋ በኋላ ባሉት 6 (ስድስት) ወራት ውስጥ በዳይሬክተሮች ቦርድ መጠራት የሚኖርበት ሲሆን፤ መደበኛ ጉባዔው ቢያንስ በአመት 1 (አንድ) ጊዜ መደረግ ይኖርበታል።

5/ የዳይሬክተሮች ቦርድ ጉባዔውን የመጥራት ኃላፊነቱን ባልተወጣበት ጊዜ በአዲተሮች፣ በፍርድ ቤት፣ በተቆጣጣሪ አካል ወይም በሌላ ለውጭ አጣሪዎች ጥሪ ሊደረግ ይችላል፤ በዚህ መልክ ጥሪ የሚደረግ ከሆነ የጉባዔ ሰብሳቢ የሚሆነው ጥሪ ያደረገው አካል ነው፤

6/ የጠቅላላ ጉባዔ ጥሪ በንግድ ህግ አንቀጽ 367 እና 370 የተደነገጉትን በሚያሟላ ሁኔታ መጠራት የሚኖርበት ሲሆን፤ በተለይም ጥሪው ሀገራዊ ስርጭት ባለው ጋዜጣ እና በኤሌክትሮኒክስ ዘዴ አማካኝነት ሊተላለፍ ይችላል።

7/ ምልዓተ-ጉባዔ ባለመሟላቱ መደበኛ ጠቅላላ ጉባዔ መሰብሰብ ሳይችል የቀረ እንደሆነ ለሁለተኛ ጊዜ ጠቅላላ ጉባዔ እንዲሰበሰብ የሚተላለፈው ጥሪ የሚደረገው የመጀመሪያው ጉባዔ በሚጠራበት አካሄድ እና የጊዜ ገደብ ነው።

8/ አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባዔ ምልዓተ-ጉባዔ ባለመሟላቱ የተነሳ ጉባዔ መደረግ ሳይችል ከቀረ ሁለተኛና ካስፈለገም ለሶስተኛ የጉባዔ ጥሪዎች በአንድ ሳምንት ልዩነት ውስጥ በንግድ ሕጉ አንቀጽ 366 እና 367 በተመለከተው መሰረት ይደረጋል።

9/ የጠቅላላ ጉባዔ የምልዓተ-ጉባዔና የድምፅ ብልጫን በተመለከተ በንግድ ሕጉ በአንቀጽ 398 እና 402 በተደነገገው መሰረት ይሆናል።

10/ ማንኛውም ባለአክሲዮን በሌላ ባለአክሲዮን ወይም ባለአክሲዮን ባልሆነ ሰው ሊወከል ይችላል። የዳይሬክተሮች ቦርድ በሚወስነው መሰረት የውክልና ስልጣን ቅፁ፣ የሚቀመጥበት ስፍራና የጊዜው ገደብ በጥሪ ማስታወቂያው ውስጥ መገለፅ አለበት። ሆኖም የጊዜ ገደብ ጉባዔው ከሚጀመርበት ከ3 (ሶስት) ቀናት በፊት መጠናቀቅ አይችልም።

11/ በእያንዳንዱ ጉባዔ ላይ በጉባዔው የተገኙ እና ያልተገኙ ባለአክሲዮኖች የሚያሳይ የተሳታፊዎች የመመዘገቢያ ሰነድ መኖር አለበት፤ ሰነዱ በጉባዔው ላይ የተገኙት ወይም ወኪል የላኩትን ባለአክሲዮኖች ስምና አድራሻ፣ ዜግነት፣ የተከፈለና የተፈረመ፣ ያልተከፈለ የአክሲዮን መጠን እና የሚሰጠውን የድምፅ ቁጥር የሚያሳይ መሆን አለበት።

12/ በጉባዔው ላይ የተገኙን ባለአክሲዮኖች የተመዘገበበት ዝርዝር በተገኙት ባለአክሲዮኖች ወይም በወኪሎቻቸው የተፈረመበት ስለመሆኑ ጉባዔው ከመጀመሩ በፊት በማህበሩ ፀሐፊ ይረጋገጣል።

13/ የጠቅላላ ጉባዔ ምልዓቱ ጉባዔ ተሟልቶ የተደረገ ውሳኔዎችን ባለአክሲዮኖች በጉባዔው ባይካፈሉ፣ ባይስማሙ፣ ድምፅ መስጠት ባይችሉ ወይም መብት ባይኖራቸው በሁሉም ላይ ይፀናል።

14/ የጉባዔው የጥሪ ማስታወቂያ የማህበሩን ስምና ዓይነት፤ የማህበሩን ዋና ገንዘብ፤ የምዝገባ ቁጥር፤ ዋና መሥሪያ ቤቱ የሚገኝበትን ቦታ፤ እምጫው በሚል የተጻፉባቸው አክሲዮኖች ካለ የሚቀመጡበትን ቦታና ጊዜ፤ የስብሰባውን ጊዜና ቦታ እንዲሁም ለስብሰባው የሚቀርቡ አጀንዳዎችን መያዝ አለበት።

15/ ጠቅላላ ወይም ሌዩ ጉባዔ እንዲሰበሰብ የሚደረገው የመጀመሪያው ጥሪ ስብሰባው ከሚደረግበት ቀን ሃያ አራት ቀናት በፊት መደረግ አለበት።

16/ በእያንዳንዱ ጉባዔ ላይ ባለአክሲዮኖች በጉባዔው ላይ መገኘታቸውን የሚያስረዱ የተሳታፊዎች መመዘገቢያ ሰነድ መኖር አለበት፤ ሰነዱም በስብሰባው የተገኙትን ወይም ወኪል የላኩትን ባለአክሲዮኖች ስምና አድራሻቸው፤ እያንዳንዱ ባለአክሲዮን ያለውን የአክሲዮን መጠንና የሚሰጠውን የድምፅ ቁጥር የሚያሳይ ዝርዝር መያዝ አለበት።

17/ የተሳታፊዎች መመዘገቢያ ሰነድ በስብሰባው መጀመሪያ ላይ በጉባዔው በአካል የተገኙ ባለአክሲዮኖች ወይም ወኪሎች የፈረሙበት ስለመሆኑ በማህበሩ ፀሀፊ መረጋገጥ አለበት።

18/ በመጀመሪያው የመደበኛ ጠቅላላ ጉባዔ ጥሪ ድምፅ የመስጠት መብት ካላቸው አክሲዮኖች ውስጥ ቢያንስ የማህበሩን ዋና ገንዘብ (ካፒታል) አንድ አራተኛ (1/4) የሚወክል ባለአክሲዮኖች ወይም ወኪሎች መሳተፍ አለባቸው።

19/ የመደበኛ ጠቅላላ ጉባዔ ምላዓተ ጉባዔ የሚሰላው በባለአክሲዮኖች ቁጥር ሳይሆን በተወካዎች የዋና ገንዘብ (ካፒታል) መጠን ነው፤ ጉባዔው ሕጉ በሚያዘው ሥርዓት እስከተጠራ እና በአስፈላጊው የዋና ገንዘብ መጠን እስከተወካለ ድረስ ውሳኔ ማሳለፍ ይችላል።

20/ በሁለተኛው መደበኛ ጠቅላላ ጉባዔ ጥሪ ድምፅ የመስጠት መብት ያላቸው አክሲዮኖች የሚወክሉት ዋና ገንዘብ (ካፒታል) ግምት ውስጥ ሳይገባ በተገኙት አክሲዮኖች ጉባዔውን ማካሄድና ውሳኔዎችን ማሳለፍ ይቻላል።

21/ የመደበኛ ጠቅላላ ጉባዔው ውሳኔዎች የሚተላለፍት በጉባዔው ከተገኙት ድምፅ የመስጠት መብት ካላቸው አክሲዮኖች አብዛኛውን ካፒታል በሚወክሉት ድምፅ ከተደገፈ ነው፤ ለድምፅ ብልጫ አቆጣጣር ድምፅ ያልተሰጠባቸውም ሆነ ድምፅ ያልተጻፈባቸው የድምፅ መስጫ ወረቀቶች ከግምት ውስጥ አይገቡም።

22/ የአስቸኳይ ጠቅላላ ጉባዔ ውሳኔ የጸና የሚሆነው በጉባዔው የተገኙት ድምፅ የመስጠት መብት ያላቸው አክሲዮኖች ከወከሉት ካፒታል ሁለት ሦስተኛውን በሚወክሉት ድምፅ ከተወከለ ነው፤ ለድምፅ ብልጫው አቆጣጠር ስሌት ድምፅ ያልሰጡም ሆነ ድምፅ ያልተጻፈባቸው የድምፅ መስጫ ወረቀቶች ግምት ውስጥ አይገቡም።

23/ በመጀመሪያው የአስቸኳይ ጠቅላላ ጉባዔ ጥሪ ድምፅ የመስጠት መብት ካላቸው አክሲዮኖች ውስጥ ቢያንስ የማህበሩን ዋና ገንዘብ አንድ ሦስተኛ (1/3) የሚወክሉ ባለአክሲዮኖች ወይም ወኪሎቻቸው የተገኙ እንደሆነ፤

24/ በሁለተኛው የአስቸኳይ ጠቅላላ ጉባዔ ጥሪ ድምፅ የመስጠት መብት ካላቸው አክሲዮኖች ውስጥ ቢያንስ የማህበሩን ዋና ገንዘብ አንድ አራተኛ (1/4) የሚወክሉ ባለአክሲዮኖች ወይም ወኪሎቻቸው የተገኙ እንደሆነ፤

25/ በሦስተኛው የአስቸኳይ ጠቅላላ ጉባዔ ጥሪ ድምፅ የመስጠት መብት ያላቸው አክሲዮኖች የሚወክሉት ዋና ገንዘብ (ካፒታል) ግምት ውስጥ ሳይገባ ባለአክሲዮኖች ወይም ወኪሎቻቸው የተገኙ እንደሆነ ነው።

26/ በማህበሩ ጉባዔ ላይ በኤሌክትሮኒክ ዘዴ ወይም በሌላ የመገናኛ ዘዴ መሳተፍ ይቻላል፤ የመገናኛ ዘዴው የተሰብሳቢዎችን ማንነት ለመለየት የሚያስችል እንዲሁም ውጤታማ ተሳትፎን የሚያረጋግጥ መሆን፤ የመገናኛ ዘዴው ቢያንስ የተሳታፊዎችን ድምፅ ሳይቆራረጥ የሚያስተላልፍ እና ተሰብሳቢዎቹ በአንድ ጊዜ መሳተፍ እንዲችሉ መደረግ አለበት።

27/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (26) መሠረት በአካል ሳይገኙ በጉባዔው የተሳተፈ አባላት ድምፃቸውን በቃል መስጠት ይችላሉ።

28/ በኤሌክትሮኒክ ዘዴ በተደረገ ጉባዔ የማህበሩን መመስረቻ ጽሁፍ ማሻሻል አይቻልም፤

29. ማናቸውም ባለአክሲዮን ሳይስማማ ቢቀር የአባልነት መብቶቹን መንፈግ አይቻልም።

አንቀጽ 18

ቃለ ጉባኤዎች

1/ በእያንዳንዱ ስብሰባ የተደረጉ ውይይቶች እና የተላለፉ ውሳኔዎች በቃለ ጉባኤ ይያዛሉ።
ቃለ ጉባኤውም በጉባኤው ጽህፈት ቤት አባላት ማለት በቦርድ ሊቀመንበር፣ በድምፅ ቆጣሪዎችና በፀሐፊው ከእነዚህ በአብዛኛው ከተፈረመ በኋላ በቃለ ጉባኤ መዝገብ ይቀመጣል።

2/ የጉባኤው ቃለ ጉባኤዎች የሚከተሉትን ጉዳዮች መያዝ ይኖርባቸዋል፡-

- ሀ) የጉባኤውን ጥሪ አደራረግ፤
- ለ) የስብሰባውን ቦታና ቀን፤
- ሐ) አጀንዳዎቹን፤
- መ) በጉባኤው የተገኙ የቦርድ አባላትን ስም፤
- ሠ) በስብሰባው ሊይ የተገኙ አክሲዮኖችን ብዛትና የምሌዓተ ጉባኤውን ቁጥር፤
- ረ) ለጉባኤው የቀረቡትን ሰነድች፤
- ሰ) የውይይቱን አጭር ማጠቃለያ፤
- ሸ) የተሰጡትን ድምጾች ውጤት፣ እና
- ቀ) ጉባኤው ያሳለፈቸውን ውሳኔዎች፤
- በ) በድምጽ ቆጣሪነት የተሰየሙት ባለአክሲዮኖች ስም ዝርዝር።
- ተ) የጠቅላላ ጉባኤው ስብሰባ ቃለ ጉባኤዎች በዚህ ንዑስ አንቀጽ ከሀ እስከ በ የተገለጹት እንደተጠበቀ ሆኖ በንግድ ሕጉ እና ተቆጣጣሪው አካል በአዘጋጀው ቅፅ ላይ የተመለከቱትን ዝርዝሮች ማካተት አለበት።

3/ ምላዓተ-ጉባኤው ባለመሟላቱ ምክንያት ጉባኤው ለመሰብሰብ ሳይችል የቀረ እንደሆነ የጉባኤው ሰብሳቢ ስብሰባው አለመካሄዱን የሚገልጽ ቃለ- ጉባኤ እንዲያዝ ያደረጋል ።

አንቀጽ 19

የመደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ ሥልጣንና ተግባራት

1/ የባለአክሲዮኖች መደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ ቢያንስ በአመት አንድ ጊዜ መደረግ አለበት።
በጉባኤው ስብሰባ የሚታዩት ጉዳዮችም የሚከተሉት ይሆናሉ።

ሀ) በማኅበሩ የሂሳብ ሚዛን፣ የትርፍና ኪሳራ መግለጫ እንዲሁም በቦርዱና በኦዲተሮች ሪፖርት ላይ ተወያይቶ ውሳኔ መስጠት፤

ለ) በትርፍ አመዳደብና ክፍፍል ላይ ተወያይቶ ውሳኔ መስጠት፤

ሐ) የቦርድ አባላትን እና ኦዲተሮችን መሾም ወይም መሻር፣ እንዲሁም ሥልጣንና ተግባራቸውን እና የሚከፈላቸውን የሥራ ዋጋ መወሰን፣ እንዲሁም

መ) በድንገተኛ ጠቅላላ ጉባዔ ከሚወሰኑ ጉዳዮች በስተቀር በሌሎች ጉዳዮች ሁሉ ላይ ውሳኔ መስጠት።

አንቀጽ 20

አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባዔ

1/ አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባዔ አስፈላጊ ሲሆን በማንኛውም ጊዜ ሊጠራ ይችላል። በስብሰባው ሊታዩ ከሚገባቸው ጉዳዮች መካከል የሚከተሉት ይገኛሉ።

ሀ) መመስረቻ ጽሁፉን ማሻሻል፤

ለ) የማኅበሩን ካፒታል ስለማሳደግ ወይም መቀነስ

ሐ) የማኅበሩን መጠባበቂያ ሒሳብ በሙሉ ወይም በከፊል ወደ ካፒታል በማዞር የማኅበሩን ካፒታል መጨመር፤

መ) ማኅበሩን በስምምነት ለማፍረስ ውሳኔ መስጠት፤

2/ በዚህ አንቀጽ የተገለጹት እንደተጠበቀ ሆኖ በንግድ ህግ አንቀጽ 400 ላይ የተዘረዘሩትን ተግባራት ያካትታል።

አንቀጽ 21

የዳይሬክተሮች ቦርድ ምርጫና የዋስትና አክሲዮኖች መጠን

1/ የዳይሬክተሮች ቦርድ በጠቅላላ ጉባዔው የሚመረጡ ሰባት (7) አባላት ይኖሩታል። ዳይሬክተሮች ከባለአክሲዮኖች መካከል ለሦስት ዓመት አገልግሎት ይመረጣሉ። እንዲሁም በጠቅላላ ጉባዔው በሚደርስበት ስምምነት መሠረት ለአንድ ተጨማሪ የሥራ ዘመን

ዳይሬክተሮች እንደገና ሊመረጡ ይችላሉ። የማኅበሩን የሥራ እንቅስቃሴ በቀጣይነት ለማካሄድ እንዲረዳ የሥራ ዘመናቸውን ከፈፀሙት ዳይሬክተሮች መካከል ከአንድ ሦስተኛ ያላነሱት እንደገና ይመረጣሉ።

2/ የዳይሬክተሮች ቦርድ ከመካከላቸው የቦርዱን ሊቀመንበሩንና ምክትሉን ይመርጣሉ።

3/ የዳይሬክተሮችን ቦርድ ስብሰባ የሚመራው ሊቀመንበሩ ሲሆን እሱ በሌለበት ጊዜ ምክትል ሊቀመንበሩ የቦርዱን ስብሰባ ይመራል። ሁለቱም በማይኖሩበት ጊዜ በስብሰባው ላይ በተገኙት አባላት የተመረጠ ሌላ የቦርድ አባል ስብሰባውን ይመራል።

4/ የማህበሩ ጸሀፊ የቦርዱ ጸሀፊ ሆኖ ያገለግላል።

5/የዳይሬክተሮች ቦርድ ላለባቸው ኃላፊነት ዋስትና እንዲሆን፣ እያንዳንዱ ዳይሬክተር የአክሲዮን ይዞታውን መጠን መሠረት በማድረግ አነስተኛው 10 የተከፈለ አክሲዮን ሲሆን ከፍተኛው እስከ 100 የሚደርስ የተከፈለ አክሲዮን በማኅበሩ ያስቀምጣል። እነዚህ አክሲዮኖች ዳይሬክተሩ የሥራ ዘመኑን ሲጨርስና ኃላፊነቱን ሙሉ በሙሉ ሲወጣ ተመላሽ ይደረግለታል።

አንቀጽ 22

የዳይሬክተሮች ቦርድ ሥልጣንና ተግባራት እና ውሳኔ አሰጣጥ

1/ በንግድ ሕግ አንቀጽ 315 ፤ ተቆጣጣሪ አካል ባወጣው አዋጅ፤ ደንብ እና መመሪያ መሰረት የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላት በተመለተ የተሰጠው እንደተጠበቀ ሆኖ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል።

ሀ) የማኅበሩን ሥራዎች በበላይነት መምራትና መቆጣጠር፣ ማስተዳደር፣

ለ) የማኅበሩን ዋና ሥራ አስፈጻሚ መሾም ወይም መሻር ደመወዝና አበሉን መወሰን፣

ሐ) ለዋና ዋና ሥራ አስፈጻሚ ተጠሪ የሆኑ የማኅበሩን መምሪያ፣ የክፍል ሥራ አስኪያጅ ኃላፊዎችና ወኪሎች በዋና ሥራ አስፈጻሚ አቅራቢነት ቅጥርና ምደባ ማጽደቅ፣ ደመወዝና አበላቸውንም መወሰን፣

መ) የሒሳብ መግለጫዎችን ጨምሮ ስለ ማኅበሩ ሥራ አፈፃፀም ዓመታዊ ሪፖርት ለጠቅላላ ጉባዔው ማቅረብ፤

ሠ) የማህበሩን መደበኛና አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባዔዎችን በየዓመቱና እንዳስፈላጊነቱ መጥራትና የውሳኔዎችን ተግባራዊነት መከታተል፤

ረ) የማኅበሩን የሥትራቴጂክና ዓመታዊ ዕቅድና በጀት ማጽደቅና አፈጻጸማቸውንም መከታተል፤ የማኅበሩን ድርጅታዊ መዋቅርና አደረጃጀት፤ የሰው ኃይል ፍላጎትና ድልድል እንዲሁም የሠራተኞች ደሞዝ፤ ስኬልና ጥቅማጥቅም ማጽደቅ፤ ማሻሻል፤

ሰ) በየጊዜው በሚያወጣው የውስጥ መመሪያ ከተወሰነው ገደብ በላይ የሆኑ ብድር እና የቋሚ ንብረት ግዢን ማጽደቅ፤

ሸ) የጠቅላላ ጉባዔውን ውሳኔዎች ማስፈፀም፤

ቀ) ለጠቅላላ ጉባዔው ያልተሰጡ ሌሎች ተግባርን ማከናወን።

ተ) የማኅበሩ ዋና ሥራ አስፈጻሚ ከባንክ ገንዘብ እንዲበደር፤ ለዚህም ሲባል የማኅበሩን ንብረት በዋስትና እንዲያሰጥ ውክልና መስጠት፤

2/ ቦርዱ የራሱን የአሠራር ደንብ ሊያወጣ ይችላል።

አንቀጽ 23

የዳይሬክተሮች ቦርድ ስብሰባ

ቦርዱ ስብሰባው የሚያካሄደው በማኅበሩ ዋና መሥሪያ ቤት ወይም እሱ በሚወስነው በማንኛውም ሌላ ቦታ ሊሆን ይችላል።

1/ የቦርዱ ስብሰባዎች የሚመሩት በቦርዱ ሊቀመንበር ሲሆን እርሱ በሌለበት ጊዜ በምክትል ሊቀመንበር ሁለቱም በማይገኙበት ጊዜ የቦርድ አባላት ከመካከላቸው ሰብሳቢ ሊመርጡ ይችላሉ።

2/ የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላት ከግማሽ በላይ በስብሰባው ከተገኙ ምልዐተ-ጉባዔ እንደተሟላ ተቆጥሮ ስብሰባው የሚካሄድ ይሆናል።

3/ በንግድ ህግ አንቀጽ 323 (1) እና 385 (2) መሰረት የዳይሬክተሮች ቦርድ አባል የሆነ በማህበሩ እና በራሱ መካከል የጥቅም ግጭት በሚፈጥሩት ጉዳዮች ላይ ድምፅ መስጠት አይችልም።

4/ ቦርዱ ቢያንስ በወር አንድ ጊዜ ይሰበሰባል። አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ሊቀመንበሩ የቦርዱን አስቸኳይ ስብሰባ ሊጠራ ይችላል።

5/ ቦርዱ ውሳኔ የሚሰጠው ፍጹም በሆነ ድምፅ ብልጫ ይሆናል። ውሳኔውም በቃለ ጉባዔ ተይዞ በስብሰባው የተገኙ ዳይሬክተሮች በቃለ ጉባዔው ይፈረሙበታል። ድምፅ እኩል በእኩል በሆነ ጊዜ ሊቀመንበሩ የደገፈው የውሳኔ ሐሳብ የቦርዱ ውሳኔ ይሆናል።

አንቀጽ 24

የዳይሬክተሮች አበልና ጥቅም

የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላት የሚከተሉት አበል እና ጥቅም ይኖራቸዋል፡-

- 1/ በጠቅላላ ጉባኤ ውሳኔ መሰረት የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላት አመታዊ እና ወርሃዊ ክፍያ የሚከፈላቸው ይሆናል።
- 2/ የማኅበሩ መደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ የአመታዊ ክፍያን በተመለከተ በበጀት ዓመቱ ከተገኘው የተጣራ ትርፍ ላይ የተወሰነ ድርሻ ለዳይሬክተሮች እንዲሰጥ ሊወስን ይችላል ሆኖም በበጀት ዓመቱ ከተገኘው ትርፍ ከአምስት በመቶ ሊበልጥ አይችልም።

አንቀጽ 25

የዋና ሥራ አስፈጻሚ

- 1/ የማኅበሩ የዋና ሥራ አስፈጻሚ በቦርድ ይሾማል/ትሾማለች።
- 2/ ሥልጣንና ተግባሩም በዚህ መመሪያ ጽሁፍ አንቀጽ 26 መሰረት ይሆናል።

አንቀጽ 26

የዋና ሥራ አስፈጻሚ ተግባር እና ሀላፊነት

የማህበሩ ዋና ሥራ አስፈጻሚ በዳይሬክተሮች ቦርድ የሚሾምና በብሔራዊ ባንክ የሚጸድቅ ሲሆን በንግድ ሕግ አንቀጽ 338 እና አግባብነት ባላቸው ሕጎችና መመሪያዎች የተሰጠው እንደተጠበቀ ሆኖ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል-

1/ ዋና ሥራ አስፈጻሚ ለመሆን የሚያበቁ መስፈርቶች እና ከኃላፊነት ስለመታገድ ዝርዝር ሁኔታዎች በተቆጣጣሪው አካል አዋጅ እና መመሪያዎች መሰረት የሚወሰን ይሆናል።

2/ የማህበሩ ዋና ሥራ አስፈጻሚ የማህበሩ ከፍተኛ ሥራ አስፈጻሚ በመሆን በዚህ በመመሥረቻ ጽሑፍ ፣ አግባብ ባላቸው ሕጎች እና ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት የማህበሩን የሥራ እንቅስቃሴ ይመራል። ይህ አጠቃላይ አነጋገር እንደተጠበቀ ሆኖ የማህበሩ ዋና ሥራ አስፈጻሚ ተግባር እና ሀላፊነት የሚከተሉት ይሆናል፡-

2.1. የማህበሩን የዕለት ተዕለት ተግባራት ያከናውናል።

2.2. የቦርዱን ውሳኔዎች ተግባራዊ ያደርጋል፤

2.3. ተጠሪነታቸው ለዋና ሥራ አስፈጻሚው የሆኑ የሥራ ኃላፊዎች፣ የማህበሩን ጸሐፊ ጥቅሞችና ደግሞ ለቦርዱ በማቅረብ ያጸድቃል፤

2.4. የኩባንያውን ድርጅታዊ መዋቅር ማዘጋጀት፣ በቦርዱ ሲጸደቅ ሥራ ላይ ማዋል፤

2.5. በጸደቀው ድርጅታዊ መዋቅር መሠረት የማህበሩን ሠራተኞች ይቀጥራል፣ ያስናብታል፣ ያስተዳድራል፤

2.6. ማህበሩን በሦስተኛ ወገኖች ዘንድ ይወክላል፤

2.7. በማህበሩ ስም የባንክ ሒሣብ ይክፍታል፣ ያንቀሳቅሳል፣ በተዋረድ ለሌሎች የሥራ ክፍል ሰራተኞች እንደአስፈላጊነቱ ውክልና ሊሰጥ ይችላል።

2.8. የሚተላለፍ የንግድ ሰነዶችን ያወጣል፣ በሰነዱ ፊት ለፊትና ጀርባ ይፈርማል፣ ይቀበላል፣ ያስላልፋል፤

2.9. የማኅበሩን የሥራ ፕሮግራም፣ የልማት ዕቅድና በጀት አዘጋጅቶ ለቦርዱ ለውሳኔ ያቀርባል፤

2.10. የማኅበሩን ሥራ በተቀላጠፈ ሁኔታ ለመምራት አስፈላጊ መሆኑን ሲያምን ሥልጣንና ተግባሩን በክፊል ለማኅበሩ ሠራተኞች በውክልና ይሰጣል።

2.11. በቦርዱ የተሰጡ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል።

2.12. የማህበሩን ቋሚ እና አላቂ እቃዎችን መግዛት፣ መሸጥ ይችላል።

2.13 ዋና ሥራ አስፈጻሚ በዚህ መመስረቻ ጽሁፍ እና በጠቅላላ ጉባዔ ውሳኔ በግልጽ ለሌሎች አስተዳደር አካላት ያልተሰጡ ተግባር እና ኃላፊነቶችን ይፈጽማል።

አንቀጽ 27

የማኅበሩ ፀሐፊ ስልጣን እና ተግባራት፤

1/ ለማኅበሩ ዋና ሥራ አስፈጻሚ ተጠሪ የሆነ የማህበር ፀሐፊ የሚኖረው ሲሆን፤ ቅጥሩም እና ስንብቱ በዋና ሥራ አስፈጻሚ አቅራቢነት በዳይሬክተሮች ቦርድ የሚፀድቅ ይሆናል።

2/ የማህበሩ ፀሐፊ ሥልጣንና ተግባራት፡-

2.1. የማኅበሩን መረጃዎችና መዛግብት በማደራጀት ይይዛል፤፤

2.2. ለሚመለከተው አካል ሪፖርቶችንና ሌሎች አስፈላጊ መረጃዎችን በወቅቱ ይሰጣል፤

2.3. ለባለአክሲዮኖች እና ለሦስተኛ ወገኖች መረጃ ይሰጣል፤

2.4. ከማኅበሩ አስተዳደር አካላት ጋር በመሆን የባለአክሲዮኖች እና የቦርዱን ስብሰባዎች ያዘጋጃል፤

2.5. ቃለ ጉባዔዎችን ያዘጋጃል እንዲሁም አደራጅቶ ይይዛል፤

2.6. የቦርድ አባላት በስብሰባ እንዲገኙ ጥሪ ያደርጋል፤

2.7. ቦርድ በሚሰጠው መመሪያ መሰረት የጠቅላላ ጉባኤ ጥሪ ሲደረግ ተገቢውን ዝግጅት ያደርጋል፤

2.8. የቃለ ጉባኤ መረጋገጥና ምዝገባ ሥራን ለማቀላጠፍ ከሰነድ አረጋጋጭ እና መዝጋቢ እንዲሁም ሌሎች አግባብነት ካላቸው መስሪያ ቤቶች ጋር በቅርበት ይሠራል፤

3/ የማሕበሩ ፀሐፊ በንግድ ሕግ አንቀጽ 341 እና 342 ስር እና በተቆጣጣሪው አካል የተዘረዘሩትን ስልጣን እና ተግባራት እንዲሁም ተጠያቂነት የሚኖረው ሲሆን፤ ከዚህም ባሻገር በማኅበሩ እና በዳይሬክተሮች ቦርድ የሚሰጡትን ሕጋዊ ተግባራት የሚያከናውን ይሆናል።

አንቀጽ 28

የውጭ ኦዲተሮች

1/ ጠቅላላ ጉባኤው የማኅበሩን የውጭ ኦዲተሮች ይሾማል። የኦዲተሮች ሥልጣንና ተግባር እንዲሁም ተጠያቂነት በኢትዮጵያ ንግድ ሕግ ፤ተቆጣጣሪ አካል በሚያወጣቸው አዋጅ፤መመሪያዎች እና በማኅበሩ መተዳደሪያ ደንብ መሰረት የሚሰየሙ ይሆናል።

2/ የውጭ ኦዲተሮች ተግባራት፤ ሥልጣንና ኃላፊነት በንግድ ሕግ ከአንቀጽ 348-353 እና ተቆጣጣሪ አካል በሚያወጣው መመሪያ ላይ ባሉት ድንጋጌዎች መሠረት ይሆናል።

አንቀጽ 29

የሂሳብ አያያዝና ሕጋዊ መጠባበቂያ ሂሳብ

1/ ማኅበሩ በንግድ ሕግ ድንጋጌዎች መሠረት ሂሳብ መዝግቦ ይይዛል። በየበጀት ዓመቱ መጨረሻም የሂሳብ ሚዛን፤ ትርፍና ኪሳራ መግለጫ ያዘጋጃል።

2/ የማኅበሩ ሂሳብ ሚዛን፤ ትርፍና ኪሳራ መግለጫ እንዲሁም የቦርዱና የኦዲተሮቹ ሪፖርት ለዓመታዊው የባለ አክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባኤ ይቀርባሉ።

3/ በንግድ ህግ አንቀጽ 434 (1) መሰረት በየአመቱ ከተገኘው ከተጣራ ትርፍ ላይ አምስት በመቶ ወደ ሕጋዊ መጠባበቂያ ሂሳብ እንዲገባ ያደርጋል። ይህም የሚሆነውም ሕጋዊ መጠባበቂያ ሂሳቡ ከፍ ብሎ ከተገለጸው መጠን በታች ሲቀንስ ከተጣራው ትርፍ ላይ እየተቀነሰ በሚተላለፍበት ገንዘብ ይሟላል።

4/ ቦርዱ ከትርፍ ድርሻ እንዲከፋፈል ሃሳብ ከማቅረቡ በፊት ከመሕበሩ ትርፍ ላይ ተገቢ ሆኖ የገኘውን ያህል ገንዘብ እንደአግባብነቱ በንግድ ህጉ አንቀጽ 433 መሰረት መጠባበቂያ ገንዘብ እንዲያዝ ለጠቅላላው ጉባዔ አቅርቦ ማስወሰን ይችላል። ቦርዱም እንደአስፈላጊነቱ ሌሎች መጠባበቂያ ሂሳቦች ሊያቋቁም ይችላል።

አንቀጽ 30

ስለትርፍ ክፍፍል

1/ የትርፍ ድርሻ ሊከፈል የሚችለው በጠቅላላ ጉባዔ በጸደቀው የሂሳብ ሚዛን (ሀብትና ዕዳ) ላይ ከሚታየው የተጣራ ትርፍ ላይ ብቻ ነው።

2/ የማህበሩ የትርፍ ድርሻና ድልድል የሚወሰነው የዲሪክተሮች ቦርድ በሚያቅብው የወሳኔ ሃሳብና በአዲተሮች አስተያየት መሠረት ነው።

3/ የትርፍ መጠን የሚወሰንው በየሂሳብ ዓመቱ መጨረሻ ማናቸውም የአስተዳደር እና ሌሎች ወጪዎች፣ ግብርና ታክስ፣ ህጋዊ ተቀማጭ ገንዘብ፣ የለፉት ዓመታት ኪሳራዎች፣ ሕጋዊ መጠባበቂያ፣ ሌሎች መጠባበቂያ ሂሳቦችና ለዲሪክተሮች ቦርድና ለሌሎች አካላት የተፈቀዱ ወጪዎች ከተቀነሱ በኋላ ነው።

4/ ትርፍ ለባለአክሲዮኖች የሚከፋፈለው በከፈሉት የአክሲዮን መጠን ነው። እንዲሁም በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ መመሪያዎች የተወሰኑ ሌሎች ተከፋዮች፣ ሕጋዊ እና ሌሎች በንግድ ሕጉ እና በመመስረቻ ጽሁፍ ይዞታቸው መጠን በባለአክሲዮኖች ይከፋፈላል።

5/ በጠቅላላ ጉባዔው ካልተወሰነ በስተቀር ለትርፍ ድርሻ ወለድ አይታሰብም።

አንቀጽ 31

ስለሂሳብ ዓመት

የማህበሩ የሂሳብ ዓመት እ.ኤ.አ ከጁላይ ወር የመጀመሪያ ቀን እስከ ቀጣዩ ዓመት ጁን 30 ቀን ድረስ ይሆናል።

አንቀጽ 32

የሥራ ሪፖርቶች

የሥራ ሪፖርቶች በንግድ ሕግ እና በተቆጣጠሪ አካል መመሪያ መሠረት የሚወጡ ይሆናል።

አንቀጽ 33

የማህበሩ የሥራ ዘመን

ማህበሩ ላልተወሰነ ጊዜ የሚቆይ ይሆናል።

አንቀጽ 34

የማህበሩ ድህረገጽ

1/ አክሲዮን ማህበሩ ማህበሩን የሚመለከቱ መረጃዎችን የሚያወጣበት ድረ-ገጽ ይኖረዋል።

2/ በማህበሩ ድህረ-ገፅ ላይ የሚወጡት የሚከሉት ይሆናሉ፡-

ሀ) የማህበሩ መመስረቻ ጽሁፍ ና ማሻሻያዎቹ፤

ለ) ጠቅላላ ጉባዔውን የሚመለከቱ የስብሰባ ጥሪዎችና ተያያዥ መረጃዎች፤

ሐ) የጸደቁ የኤዲት ሪፖርቶች፤

መ) ለተቆጣጣሪ አካል የቀርቡ አመታዊ የሥራ ሪፖርቶች

ሠ) በማህበሩ የጥቅም ግጭት የሚያስገኙ ውሎችን የተመለከተ ሪፖርት

3/ የማህበሩ ድህረ-ገጽ የኤሌክትሮኒክ ዘዴ (ቨርችዋል) ተጠቅሞ ጉባዔ ለማድረግ ና በኤሌክትሮኒክ መንገድ ድምፅ ለመስጠት የሚቻልበትን ሁኔታ ማካተት አለበት።

4/ በማህበሩ ድህረ-ገፅ ላይ መረጃዎች ተለጥፈው የሚቆዩበትን ጊዜ ለመወሰን በወጣው ንግድ ሕግ አንቀጽ 494 በተገለጸው አግባብ ይሆናል።

አንቀጽ 35

ስለኩባንያው መፍረስና መዋሃድ

1/ ስለማህበሩ መፍረስና መዋሃድን በተመለከተ የንግድ ሕግ ድንጋጌዎች፤ በተቆጣጣሪው አካል መመሪያ እና ሌሎች አግባብነት ባላቸው ሕጎች መሰረት ተፈጻሚ ይሆናል።

2/ ማህበሩን ለማፍረስ የተሾሙት የሒሳብ አጣሪዎች ተግባራቸውን አግባብነት ባላቸው የአገሪቱ ሕጎች መሰረት ማከናወን አለባቸው።

3/ ማህበሩን ማፍረስ ወይም ማዋህድ የሚቻለው በፍርድ ቤት ወይም በተቆጣጣሪ አካል ውሳኔ ብቻ ይሆናል።

አንቀጽ 36

የመሸጋገሪያ ድንጋጌ

ይህ የመመስረቻ ጽሑፍ ከመፅደቁ በፊት በቀድሞ የመመስረቻ ጽሑፍና መተዳደሪያ ደንብ መሰረት የተከናወኑ ተግባሮች በሙሉ ህጋዊ ውጤታቸው የሚቀጥል ይሆናል።

አንቀጽ 37

ተፈጻሚነት ስላላቸው ሕጎች

በዚህ መመስረቻ ጽሑፍ ያልተመለከቱ ጉዳዮች የንግድ ሕግ፣ በተቆጣጣሪ አካል የሚወጡ አዋጆች፣ ደንቦች እና መመሪያዎች እና የአነስተኛ የፋይናንስ ስራ አዋጅ ቁጥር 626/2001 ፣ የአነስተኛ ፋይናንስ ሥራ ማሻያ አዋጅ ቁጥር 1164/2012 ተፈጻሚ ይሆናሉ።

አንቀጽ 38

ስለማሻሻል

1/ የባለአክሲዮኖች አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባዔ ይህንን የመመሥረቻ ጽሑፍ በማንኛውም ጊዜ ሊያሻሽለው ይችላል።

2/ በዚህ መመስረቻ ጽሑፍ በተለያዩ አንቀጾች የጠቀሳቸው የንግድ ህግ ድንጋጌዎች አንቀጾች እና ንዑስ-አንቀጾች ቢሻሻሉ፣ ይህን የመመስረቻ ጽሑፍ ማሻሻል ሳያስፈልግ የመመስረቻ ጽሑፉ አንቀጾች ከህግ ጋር እስካልተቃረኑ ድረስ ተፈጻሚነት አላቸው።

አንቀጽ 39

ቋንቋ

ይህ መመስረቻ ጽሑፍ በአማርኛ እና በእንግሊዘኛ ቋንቋ የተዘጋጀ ሲሆን የአተረጓጎም ልዩነት ሲኖር የአማርኛው ቅጂ ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

አንቀጽ 40

የማኅበሩ ባለአክሲዮኖች

የማኅበሩ የባለአክሲዮኖችን ስም ዝርዝር፣ አድራሻ፣ ዜግነት፣ የአክሲዮኖችን ብዛት እና መለያ ቁጥር ፣ የተከፈለና የተፈረመ የአክሲዮን መጠን፣ ባለአክሲዮኖቹ የተመዘገቡበትን ቀን የሚያሳይ ሰንጠረዥ ከዚህ መመስረቻ ፅሁፍ ጋር አባሪ የተደረገ ሲሆን፣ ይህም ዝርዝር የዚህ መመስረቻ ጽሁፍ አካል ነው።

አንቀጽ 41

የተሻሻለው መመሥረቻ ጽሁፍ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ የተሻሻለ የመመስረቻ ጽሁፍ በባለአክሲዮኖች 13ኛ አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባዔ ጸድቆ በሚመለከተው የመንግስት አካል ከተመዘገበ በኋላ በሥራ ላይ ይውላል።

የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላት

ተ.ቁ	ሙሉ ስም	ኃላፊነት	ቀን ናፊርማ
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			